

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LX (54) • ŠTEV. (Nº) 38

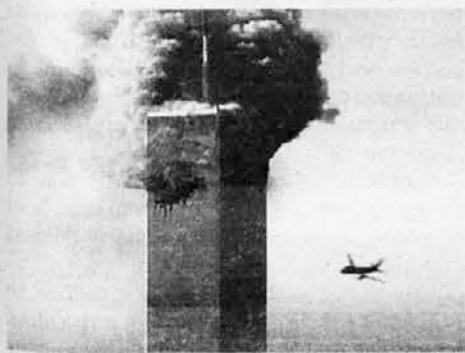
ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 27 de septiembre - 27. septembra 2001

DANILO ŽOLGAR

ZDA korakajo čez Rubikon

Od strahotnega napada v ZDA je pretek že dober teden. Počasi prehajamo iz začetnega stanja osuplosti in panike do več ali manj verjetnih podatkov, ki temelje deloma na poznanih dejstvih, dajejo pa možnost različnih analiz. Vedeli smo že, da se v nekaterih državah obstoj terorizma ne samo dovoljuje, ampak ga dejansko podpirajo, vpeljujejo preko fundamentalizma ideološko indoktriniranje že v otroških letih.

Letalo pred udarom v drugi stolp.

ZDA niso nikak svetnik in imajo na grbi marsikateri deficit tako na političnem kot na gospodarskem polju. V prejšnjem XX stoletju so doživeli tri poraze. Prvi je bil Kuba, kamor so poslali ekspedicijsko vojsko, potem pa jo klavrno pustili na cedilu brez odločilnega letalskega posega.

Kot posledica so rakete sicer odšle nazaj v Sovjetsko zvezo in so se odpovedali vsaki vojaški možnosti v bodoče. Castro je ostal na oblasti.

Sledil je Vietnam, a nima smisla o tem razpravljati, morali so sramotno poklekniti in to predvsem zaradi odpora v lastni državi. Preveč je bilo polnih krst in sintetičnih vreč.

Zatem zalivska vojna. Na prvi pogled izgleda, da so zmagali. Do Bagdada pa je bil samo skok in še danes ne najdem odgovora, zakaj so se naenkrat ustavili. Tako je bil konec ne ptič ne miš, a Hussein je ostal na oblasti.

Berem danes, da se pripravlja napad na Afganistan, če ta ne izroči Ben Ladena. Bush je seveda radi trenutnega javnega mnenja potisnjen ob steno in primoran ukazati kaj važnejšega. Vprašanje pa je, kako?

Afganistan je dokaj velik s 25 milijonov prebivalcev, večinoma gorat. Vemo, da se najlažje brani, napada in umika v gorah, kakor seveda tudi na zelo zaraslem terenu. Govori se nekaj o 50.000 vojakih, ki naj bi jih ZDA poslala v napad. To je odločno premalo in ni realno. Napadi letal napravijo seveda ogromno škodo, so pa združeni z žrtvami civilnega prebivalstva, Kabul in večina mest so deloma le ruševine. Vse to skupaj skoro onemogoča poravnati račun v krajšem času.

Predvsem moramo upoštevati strahotni fanatizem, ki se ne boji samouničenja. Dej-

stvo je, da med vzhodom in zahodom ni razlike toliko v verah, ampak predvsem v drugačnih kulturah. Postavljeni so pred neki rizik ali pa počasi umirati od gladi. Po zadnjih dogodkih se bo večja emigracija, posebno ilegalna, dokaj zmanjšala radi vedno strožjih ukrepov Španije, Italije, Nemčije, Anglije, Francije, itd. Navzlic temu se bo delno vseljevanje znova ponavljalo, ker je pritisk gladi vedno hujši. Tako se bo prej ali slej Evropa znašla v rasnem in verskem položaju, kjer bo sožitje vedno težje, diskriminacija vedno hujša in bodočnost negotova in temna.

Mladeniški teroristi z bombnimi pasovi niso več najbolj nevarni, ko vidimo sodelovanje oseb, ki imajo visoke tehnične kvalifikacije kot piloti itd. To je mogoče samo v vzhodnih kulturah, kjer samo hrana in družina ne igrata odločilno vloge. To je popolno nasprotje naši kulturi.

Večina Palestincev je napad navdušeno slavila. Doslej so imeli po svetu dokaj podpore in to ne samo v muslimanskih državah, kar pa se je sedaj že spremenilo. Izrael pa bo gotovo izkoristil položaj za proste roke, ker bodo dosedanje kritike precej utihnile. Palestinski problem je res težak, saj ni lahko biti izgnanec iz lastne zemlje, a sedanji način ne vodi do nikakršnega sporazuma. Vsi ti redki in bežni sestanki nimajo začasnega nobenega smisla in je vse skupaj le opereta. Arafat je spočetka hotel in dobil mezinec, potem prste, komolec in rame, v resnici hoče vse. Njegov resnični sen je vreči Izraelce v morje in uničiti njihovo državo. Gledano na dolgo bi bila vsaj delna rešitev obstoj obeh držav tako izraelske kot palestinske. Vseeno pa dvomim o možnosti pozitivnega sožitja, morda po preteku mnogih generacij. Tu je jugoslovanski primer, kjer vulkanski stožec trenutno le dimi, a v notranjosti vse vre in je nevidno sožitje možno samo s prisotnostjo tujih vojaških sil. In to pri ljudeh iste- ga je-zika!

Seveda ne smemo metati vse Arabce v isti koš! Velika večina hoče mir in razvoj. A za učinkovitost terorizma niso potrebni milijoni oseb. Newyorški primer nam dosti pove, saj je akcijo izvedlo malo oseb in povrh kar z nekajnimi pipci. Vse je bilo pripravljeno kot najbolj precizna ura. Vse ogromne organizacije informacijskih in vohunskih služb celega sveta niso imele kakšnega resnega podatka navzlic ogromnih in skoro nekontroliranih bilijonov. Zaenkrat sta se letala zabila v stavbe in jih spremenila v ognjene bakle. Kaj bo, če nadomestijo nafto z bakterijami, plini, odnosno atomskim orožjem?

ZDA ne morejo izkoreniniti terorizma brez mednarodnega sodelovanja. Morajo priti skupaj na drugi breg Rubikona, medtem ko na tem že sedlajo konje apokaliptični jezdec.

Kaj sedaj? Kdaj? Kje in kako!?

Slovenski utripi

SLOVENIJA SE PRIDRUŽUJE ZAHODNJAKOM

KONGRES STRANKE NOVE SLOVENIJE

Slovenija Slovenija se pridružuje protiteroristični koaliciji, saj želi odločno pomagati pri obračunu s tem pojavom in ne more drugače, če hoče priti v Evropsko zvezo.

V prihodnjih dneh bo tako Washingtonu predlagala nekatere konkretne oblike sodelovanja na področju obrambnih in policijsko-varnostnih vprašanj, tudi v obliki praktičnega sodelovanja. Zunanji minister Dimitrij Rupel je pojasnil, da naj bi pri tem šlo predvsem za izmenjavo obveščevalnih informacij ter policijsko in vojaško sodelovanje.

Slovenija se je tudi pridružila sklepom in načrtovanim aktivnostim Evropske zveze po terorističnih napadih na ZDA, ki so jih sprejeli predsedniki vlad in držav EZ na izrednem zasedanju Evropskega sveta. V prihodnjih dneh se bo Ljubljana po Rupelovih besedah odzvala na morebitna prošnje ZDA oz. protiteroristične koalicije za pomoč.

ISLAMSKI SKRAJNEŽI NA BALKANU

Skupine skrajnežev, privržencev glavnega osumljenca za teroristične napade v ZDA Osama bin Ladna, pripravljajo teroristične napade na ruske in ameriške vojsake, nameščene na Balkanu, je 21. septembra poročala ruska tiskovna agencija Itar-Tass, ki se je sklicevala na vire v poveljstvu mirovnih enot na Kosovu v Prištini. Agencija še navaja, da bi v napadih lahko sodelovali samomorilski napadalci, uporabili pa naj bi vozila z eksplozivom in manjše bombe.

MALO DENARJA ZA SLOVENCE PO SVETU

Parlamentarna komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu vladi predlaga, naj v prihodnjih proračunih zagotovi več sredstev za sofinanciranje programov in projektov Slovencev v zamejstvu in po svetu. Letos sta bili na voljo manj kot 2 milijardi tolarjev, prošilci pa za prijavi projekta v višini 4-ih milijard. Razpis za prihodnje leto naj bi izšel oktobra.

Zadeve zapiramo, grobišča odpiramo

Po eni strani zgroženo spremljamo odkritja množičnih grobišč v Srebrenici ali Vukovarju, a se nas to v resnici ne dotakne globlje, „saj se je tisto dogajalo daleč od nas“. Za domača „odkritja“ grobišč enako pobitih pa rečemo, češ, „to se je dogajalo pred davnimi časi“. Nobenega dvoma ni, da bodo v morda največjem grobišču iz obdobja množičnih povojnih pobojev v občini Slovenska Bistrica našli še veliko dela za patologe.

Iz tedna v teden se hvalimo, kako se pri pravni ureditvi približujemo Evropi in evroatlantskim povezavam. Zdi se, kot da moramo urediti pač še teh nekaj aktov in nam

Predsednik Nove Slovenije Andrej Bajuk je predstavil sklepe Izvršilnega odbora stranke. Povedal je, da bodo imeli 24. novembra drugi kongres v Rogaški Slatini in da bodo govorili o razvoju stranke.

BO HRVAŠKA SPREJELA SPORAZUM O MEJI?

Sporazum o meji na morju med Slovenijo in Hrvaško sta obe strani podpisali, zapletati pa se je začelo v hrvaškem parlamentu, ko bi ga morali ratificirati. Časopisi so tam pričeli nacionalistično gonjo, češ kaj vse so s tem Hrvati izgubili. Dejansko izgubili niso nič, saj morja nikoli niso imeli (bilo je jugoslovansko), a s podpisom so pustili le Sloveniji koridor do mednarodnega morja. Tako nam ne bo treba prositi dovoljenja za vsako ladjo, da lahko pride na sredo Jadrana skozi hrvaške vode. In še jim je ostal delček morja, ki bi mejil na Italijo, da bodo tako v vseh pogodbah lahko nastopali kot država, na katero tudi meji Italija. Hrvaški premier Ivica Račan je ob začetku zasedanja sabora (parlamenta) poudaril, da s sporazumom o meji Zagreb ni ničesar podaril Sloveniji niti ni ničesar izgubil, sporazum pa je strateškega in nacionalnega pomena za Zagreb.

Sporazum o meji med Slovenijo in Hrvaško je kompromisna rešitev, je v pogovoru za hrvaško televizijo dejal slovenski premier Janez Drnovšek. Izrazil je upanje, da ga bo Hrvaška zelo kmalu podpisala in ratificirala. Menil je, da sta na pogajanjih obe državi enako popustili, kar dokazuje tudi dejstvo, da sporazum enako ostro kritizirajo tako v hrvaški kot tudi v slovenski javnosti in medijih. Podpis sporazuma o meji je politična nujnost. Mimogrede je namignil na drugo rešitev, če Hrvaška ne podpiše tega sporazuma: Mednarodna arbitraža nikakor ni dobra rešitev, saj gre pri tem za dolg proces, ki bi veliko stal tako eno kot drugo stran, z njim pa se ne bi nič rešilo in še Hrvaška bi z njim veliko izgubila.

Iz Večera, Maribor, 10. septembra

STRAN 4:

Svetovni slovenski kongres

Evropski liberalci ne vidijo nič

Ugledni evropski liberalci, nekdanji oporečnik in upokojeni ekonomist Ljubo Sirc protestira zaradi sklicanega kongresa evropskih liberalcev v Ljubljani. Slovensko članico LDS obtožuje, da ni nikoli obsodila Tita kot glavnega nosilca komunističnega terorja v Sloveniji in Jugoslaviji ter najbolj odgovornega za pobijanje in preganjanje političnih nasprotnikov. Zato jih je pozval, da ob kongresu v Ljubljani obiščejo tudi kakšno od množičnih grobišč v Sloveniji, med drugim v intervjuju za tednik Mag 19. septembra pojasnjuje Ljubo Sirc.

Zelo prizadet zaradi črne zgodovine v Sloveniji, ko so njegovi družini zaplenili vse premoženje, katerega mu še niso vrnili, opozarja, da Slovenija ne more v Evropo z grehom, katerega še ni obsodila. Vladajoča liberalna demokracija se izogiba izjave o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično republiko Slovenijo.

Tudi zahodnoevropski liberalci so „preveč mehki“, saj so ostro in odločno reagirali le na nacizem, ki jih je močno prizadel, komunizem pa jih je prizadel manj, in zato še sedaj ni urejeno razmerje med komunizmom in zahodno Evropo. Pravi tudi, da so za članstvo LDS v liberalni internacionali zaslužni nemški liberalci, ki so skušali navezati stike s komunisti. Odgovor Sirca na to je: „Kaj so mislili? Da

bodo nadmodrili komuniste?“ Še huje pa je, da ima socialistična internacionala med članicami vse bivše komunistične stranke vzhodne Evrope. Sirc opozarja, da čeprav so se preimenovali v socialdemokratske, to še ne pomeni, da so se spremenile. Tudi Lenin je bil član socialdemokratske stranke že takrat, ko je začel pobijati in lagati.

Zadnje parlamentarne volitve v Sloveniji so pokazale, da se komunisti že ves čas trudijo, da bi vsakogar, ki jim ni naklonjen, uvrstili v skrajno desnico, sami pa bi se uvrstili na sredino.

Na vprašanje, ali bo po predsedniških volitvah prihodnje leto, ko se Milanu Kučanu izteče mandat, kaj bolje, je Sirc odgovoril, da so vsemogoča ugibanja o tem, kaj se bo potem zgodilo. Ena od njih je, da naj bi postal ministriški predsednik in da bi potem naprej vodil „slovensko zmedo“ oz. še naprej manipuliral.

Pri Janezu Drnovšku, ki je tudi možni kandidat za predsednika države, pa se po Sirčevih besedah postavlja le vprašanje, koliko je samostojna oseba, saj je po njegovem mnenju zelo mehak človek. Do neke mere pa je tudi neodločen, tako da ga potem del njegove stranke, mogoče tudi po Kučanovih navodilih, zlahka „povozi“ kjerkoli je mogoče.

Po STA

Brezbrižnost oblasti do grobišč

Stanislav Klep, predsednik Združenih ob Lipi sprave, in predsednik Civilne družbe za demokracijo in pravno državo Vinko Vodopivec sta 14. septembra na novinarski konferenci opozorila na nezanimanje slovenskih pravosodnih oblasti do spoštovanja zakonitosti v času povojnih pobojev in sojenj. Povedala sta tudi, da bodo do konca meseca poslali poslancem državnega zbora predlog za razpis referendum o deklaraciji o narodni spravi.

Klep se je ob nedavnem odkritju grobišč pri Slovenski Bistrici vprašal, ali se bodo slovenske izvršilne in sodne oblasti sploh potrudile raziskati poboj in odkriti ter obsoditi krivce. Do sedaj namreč pri odkrivanju resnice o usodi več kot 300.000 povojnih žrtev na slovenskih tleh, od tega 30.000 Slovencev, oblasti niso ukrepale, kakor bi bilo pričakovati od demokratično izvoljenih predstavnikov ljudstva. Temu je vzrok povezanost današnjih oblasti s tistimi iz časov

totalitarnega režima, čemur pripisuje tudi nezainteresiranost sodstva za ugotavljanje legitimnosti in izvajanja zakonov v medvojnem in povojnem času. Vprašanje, kateri kazenskopравни zakon bi morala Republika Slovenija upoštevati za takrat storjena hudo delstva, pa bo poslano tudi obema slovenskima univerzama.

Vodopivec je povedal, da je nemogoče iskreno izraziti sožalje z žrtvami kakršnegakoli terorizma, ne da bi se zavedali oblik in posledic komunističnega terorja, kakršen je bil prisoten na naših tleh, in dodal, da je Slovenija edina država v Evropi, ki ni nikoli razčistila s svojo totalitarnistično preteklostjo.

Kljub dosedanji nekooperativnosti državnega zbora pa bodo do konca meseca poslancem poslali predlog za razpis referendum o deklaraciji o narodni spravi. Isti predlog bodo poslali tudi petim vladnim strankam.

Ustanovljena koordinacija SKGZ-SSO

Vodstvi obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji, Sveta slovenskih organizacij (SSO) in Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) sta 28. avgusta ustanovili skupno koordinacijsko telo, v katerem bo 32 članov, vodila pa ga bosta predsednika obeh organizacij, Sergij Pahor in Rudi Pavšič. Organ je nastal zaradi potrebe po doslednem in usklajenem nastopu celotne organizirane mreže slovenskih društev, organizacij in ustanov v Italiji in je sad že ustaljenega večletnega sodelovanja med SKGZ in SSO.

Koordinacija naj bi se ukvarjala tudi z reševanjem številnih odprtih vprašanj pri izvajanju zaščitnega zakona, oblikovala pa naj bi tudi strategijo prihodnjega ustroja organiziranega dela Slovencev v Italiji.

Da je tako skupno in močno vodstvo potrebno, nam kaže zgovoren dogodek pred dnevi. V dvojezični občini Devin-Nabrežina pri Trstu so Italijani, ki so tam v manjšini,

predlagali spremembo občinskega statuta, ki zagotavlja enakopravnost slovenskega jezika v javnosti in v dokumentih občinske uprave. Tako bi po njihovem morali omejiti prevajanje občinskih dokumentov v slovensko. Po tem predlogu naj bi prevedli le „nujne“ zadeve oz. odločbe, javne razglase in druge dokumente pa le, če za to kdo prosi in če za to obstaja potreba. A v ravnokar sprejetem zaščitnem zakonu za slovensko manjšino piše, da se že obstoječe ravnj zaščitne ne sme zniževati.

Statut občine Devin-Nabrežina obvezuje občinsko upravo k prevajanju vseh dokumentov, ki jih izdaja občina. Tega niso vedno upoštevali, zato se je pred časom odvetnik Jože Škerk pritožil na deželno upravno sodišče Furlanije-Juljske krajine, ki je na podlagi njegove pritožbe zamrznilo nekatere sklepe devinsko-nabrežinske občinske uprave, napisane samo v italijanski.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Tragični dogodki v New Yorku in osredotočenje zanimanja svetovne javnosti okoli Afganistana nista ostala brez odmeva v argentinskem življenju. Še več: bližnja se čudna postmoderna vojna še pred začetkom zapuša posledice, ki so pa tudi že značilne za argentinsko politiko.

OČI KI NE VIDIJO, SRCE KI NE TRPI

Kriza na severu sveta je kaj prav prišla argentinski vladi. Najprej je pozornost prebivalstva prenesla daleč od države in njenih problemov. Priznati je treba tudi, da se je vlada kaj spretno gibala v vsej tej zadevi. Najprej je namignila na možnost, da se Argentina tudi vojaško udeleži konflikta, nato pa je na vsa usta razglasila, da oboroženih oddelkov na konfliktno področje ne bo pošiljala in da bo sploh vsakršno odločitev usmerila skozi parlament. S tem je bilo zadoščeno nestrpni levici, kateri se ježijo lasje ob vsakem takem poskusu in ob spominu na vlogo Menema v vojni v Zalivu. Nato pa je jasno izrazila solidarnost in zaslonbo Washingtonu, s čimer je bilo zadoščeno desnici.

Problemi pa so se pričeli, ko je zunanje ministrstvo podprlo oživitve TIARA, medameriškega obrambnega pakta, kateremu je žalostno odbila zadnja ura ob priložnosti Malvinske vojne. S tem pa niso bili navdušeni niti na desni, še manj na levi.

V gospodarstvu je sicer pojav odjeknil negativno, ker je prejšnje ameriško zanimanje za argentinski položaj v zvezi z zunanjim dolgom popolnoma splahnelo. Ni torej pričakovati posebnega posvečanja pozornosti v ZDA temu problemu.

A Ben Ladnovi teroristični podvigi so služili še marsikateremu dejavniku na argentinskem političnem polju. Glede zunanega ropotanja in domače tišine pa bi omenili zlasti primer senata. Skoraj neopazno so skozi senat šle kar tri sodbe osporavanih sodnikov, ki so bili obtoženi raznih in težkih prekrškov. Kot vemo, ima v tem zaenkrat poslanska zbornica vlogo tožilca, senat pa vlogo sodnika. Vsi trije obtoženi so imeli precej težak položaj, a senat jih je po izredno hitrem postopku enostavno oprostil. Tako, na primer, so isti dan atentata oprostili Norberta Oyarbideja, ki je bil obtožen prikrivanja verige lokalov moške in ženske prostitucije. Malo pred tem se je z oprostivijo okoristil Jorge Pisarenco, obtožen nepravilnosti v raziskovanju tihotapljenja zlata. In končno, en teden pozneje, še Guillermo Tiscornia, zapleten v tri veleprimere korupcije: mafija zlata, „vzporedna carina“ in davčne utajitve velepodjetnika frigorifikov Alberta Samida.

In tega še ni konec. Za prihodnje dni že napovedujejo, da bo povišan na lestvici sodne strukture sodnik Gabriel Cavallo, isti, ki je izrazil, da „je prepričan, da je v senatu prišlo do podkupovanja“, pa ni nikdar našel dokazov za to. Novinarji stavijo vprašanje, če se mu senatorji želijo zahvaliti za njegovo delovanje. Senatorji hočejo tudi zamenjati člane urada za pregledovanje državne administracije in imenovati nove. Opažovalci domnevajo, da bolj prijazne osebe.

Ob tem pripomnimo, da vsem senatorjem zapade mandat in bo na prihodnjih volitvah v celoti zamenjana zbornica. Bi radi sedanji člani uredili nekaj stvari, dokler še sede na svojih važnih mestih?

Še s sodniškega območja: Ta teden je bil po 14 mesecih preiskovalnega zapora na svobodo izpuščen Viktor Alderete, bivši intervencor v zavodu za socialno skrbstvo za upokojece (PAMI). Sodna zbornica je smatrala, da ni dokazov, ki bi opravičili, da naj bo Alderete še zaprt. Vendar se postopek proti njemu nadaljuje, enako kot še 16 drugih postopkov zaradi različnih obtožb poneverjanja in nezakonitega obogatjanja.

GOSPODARSTVO PO KLANCU NAVZDOL

Omenili smo že, da za ZDA Argentina finančno ni več zanimiva. Ko se svet podira, je malo važno, ali bo Argentina zmožna plačati zunanji dolg ali ne. Vendar vlada smatra, da bo kljub temu lahko izpeljala novo potezo refinanciacije velikega dela tega dolga. Upajmo, da ji uspe.

Pozitivna poteza so bile napovedi ministra Cavalla glede podpore izvozu. Zaradi sedanjega valutnega stanja je Argentina zelo prizadeta na tem področju. Enostavno ni kompetitivna. Vendar je vprašanje, če bodo ti majhni ukrepi učinkoviti. Tudi zaradi zadnjih svetovnih dogodkov je v Brazilju valutni trg naravnost ponorel. Brazilski real je v letošnjem letu v primeru z dolarjem izgubil že 42% svoje vrednosti, argentinski peso pa je jekleno (in zakonito) navezan na sorazmerje 1=1.

To se vedno bolj pozna v zunanji in notranji trgovini. Zato ni čudno, da je v mesecu avgustu industrijska proizvodnja padla kar za 5,9%.

Logična posledica je manjše trgovsko delovanje, manjša davčna nabirka in rastoči problemi, da bi državna izpolnila življenjski cilj „dificita 0“.

Minister Cavallo ima rešitev tudi za te probleme. Glede valutne razlike z Brazilom je predlagal, naj se za celoten Mercosur (Argentina, Brazil, Paragvaj in Urugvaj) uvede plan konvertibilnosti. To pa je zelo preprosto povedano račun brez krčmarja. V Brazilju so že jasno povedali, da jih kaj takega absolutno ne zanima. Sploh je v sosednji državi mnogo sektorjev, ki zahtevajo, naj se popolnoma preučijo in po potrebi spremenijo pogoji tega trgovskega dogovora.

Kar se pa deficita 0 tiče, so že padle številne obtožbe zaradi nepravilnega postopanja vlade, ki na vse kriptje skuša, da bi računi kazali uspeh. Tako so na primer izplačila pokojnin, ki bi jih morali nakazati v zadnjem tednu septembra, enostavno prestavili na oktober. Lahko bi beležili še nekatere podobne ukrepe. Tako bo vsaj septembra račun pokazal, da država znova ni deficitna. Deficitni pa bodo žepi prizadetih.

AMIA IN SODBA ZAPLETENIH

Te dni se je pričela javna sodba obtoženih sodelovanja pri atentatu na judovsko socialno ustanovo AMIA. O tem se je že veliko pisalo in se bo še ogromno teh pet do sedem mesecev, kolikor računajo, da bo sodba trajala.

Omenimo nekaj zgodovinskih podatkov. Prvi atentat je bil izveden leta 1992 na poslopje izraelskega poslaništva. Ta napad nikdar ni bil pojasnjen in krivci ne sojeni. 18. julija 1994 pa so neznan teroristi storili drugi napad in sicer na AMIO, socialno ustanovo judovske skupnosti v Argentini. V tem napadu je bilo štirinadstropno poslopje na ulici Pasteur, v samem srcu judovskega predela mestne četrti Once, porušeno do tal. Atentat je zahteval 85 smrtnih žrtev in 300 ranjenih. Od mrtvih jih je bilo 67 v samem poslopiju, 15 pa na cesti ali v sosednjih poslopijih.

Storilcev niso mogli nikdar odkriti, pač pa je sodniška raziskava našla sled za mrežo, ki je atentat omogočila. Tako je sedaj pred sodiščem obtoženih sodelovanja (ne atentata samega ali umora) 20 oseb, od katerih jih je 15 bivših članov buenosaireske provincijske policije.

Ni treba še posebej poudarjati, kako bo sodba odmevna in koliko TV in radijskih ur in časopisnih centrometrov bo zavzela. Verjetno bo ta hrup tudi utišal marsikateri drugi problem.

Slovinci v Argentini

MENDOZA

Obisk pevca slovenske pomladi

Srečanje s pesnikom Tonetom Kuntnerjem je bilo najavljeno za v nedeljo, 5. avgusta po sv. maši. A že na predvečer smo se na povabilo Pavleta Bajda zbrali ob „asadu“ v njegovem kinču - ožja družba in tudi fantje okteto - ter se kmalu zavedali onega: dobro nam je tukaj biti. Zakaj, kot vsi vemo, asado je v bližnjem sorodstvu s črmino, ta se je pa točila iz domačih vrčev - ker je bila iz sorodne kleti. In božanska! Vince je sorodno z rožicami in s pesmijo, pesem pa je veselje in dobra volja; a v daljni tujini tudi malce domotožno spominjanje rodne domovine, pa tudi skoro obredno obnavljanje domorodnih čustev. Verba in Medana v verziji Toneta Kuntnerja ter pesmi v izvedbi mendoške fantovske osmerice, prav to je žlahtno uglasilo sobotno vigilijo: vse se je prelilo v veselo pesem. Narodna pesem je spletla čudovito vez z gostom iz Slovenije - in jo to tudi obnovila med nami. Pesem je dala pesem - in vmes napitnice - in globoko občuteno tovarišijo, (ki je nima nihče v zakupu). To nas je povedlo skoro do razodetja naših korenin, saj so srčne strune drhte ob zavesti narodnostne istovetnosti. Stari in mladi, argentinski in matični Slovenci ginjeni in združeni ob narodni pesmi!

Višek je doseglo to domovinsko besedenje s pesmijo Srce je žalostno: zapeli smo jo res občuteno. Angelčka pa tudi pobožno. Takrat bi morali nehati in se raziti; spravljeni smo bili z Bogom in z vsem svetom. Pa je starosta mendoške srenje inž. Marko Bajuk, očak z avtroogrskimi brki zastavil Mi smo bratje kameradi. Takoj je prijela, kaj ne bi, saj je izražala resnično vzdušje srečanja. In spet ni bila zadnja! Domovinski čut si je še in še dajal duška.

Prisrčna zahvala gre Pavletu za gostoljubnost, gospema Fridi in Nežki za izvrstno postrežbo s pecivom in prilogami, Stanetu Grebencu za kapljico, Tonetu Štirnu za ansambel mladosti, pesniku Tonetu za glas domovine in gospe Sonji za simpatijo in dobro voljo. Brez njih ne bi bilo čudovite domovinske vigilije.

V nedeljo se je Tone Kuntner predstavil vsej mendoški srenji. Sveto mašo je obliko-

vala mladina; Glorijo iz Ramirezove kreolske maše so zapeli Los Chañares, Rimski Korsakofov Očenaš pa okteto.

Po liturgičnem opravilu je Jernej Bajda pozdravil gosta ter jima na kratko predstavil mendoško skupnost. Nato je Vinko Rode predstavil „pevca“ iz slovenske dežele, pesnika in igralca Kuntnerja. Tine Šmon je njemu na čast recital Kosovelovo Balado: Prišel je pevec..., ki zelo dobro ponazoril prav naš dogodek: Pesnik obišče izseljenca v daljni tujini.

Sledil je recital Toneta Kuntnerja. Goreča sveča je ves čas pričala - simbolno - o naši ljubezni in zvestobi do očetnjave. Med recitacijami znanih domovinskih tekstov naših klasikov in lastnih je pesnik vpletel slovenske narodne in umetne v izvedbi okteta. Spored je tako potekel razgibano in lepo uglaseno na srečanje dveh Slovincij: matične in naše, v svetu. Ali, če vam je bolj všeč: uglaseno na struno neminljive Slovincije.

Občinstvo je umetnika besede hvaležno nagradilo. Izpolnila se je napoved iz predstavitev, ko smo Kosovelovo zadnjo kitico prikrojili našemu srečanju (ki je sovpadlo z deseto obletnico slovenske samostojnosti in državnosti), takole:

*Prišel je pevec slovenske pomladi,
src se dotaknil z njenim spominom,
srca nalil z medico in vinom...*
(namesto „z grenkim pelinom“, kot pravi avtor).

Sledilo je skupno kosilo: domače kolone so nas še potrdile v našem domovinskem čutenju. Eno samo napako so imele, kot se je pošalil Luka Grintal z Zelenice: da so bile prehitro okrogle, raje bi jih imel z malo daljšim ovinkom.

Za slovo so nas razveselili Los Chañares s svojim živahnim repertoarjem.

Društvo Slovencev v Mendози se zahvaljuje zakoncema Kuntner za nepozabni obisk. Zahvaljuje se pa tudi arh. Božidarju Bajuku, ki jih je sprejel pod svojo streho, jima razkazal mesto in okolico ter jima bil na razpolago za prevoz. Na dan odhoda je to prevzel Pavle Bajda. Za izdelavo kolin in za kosilo je bila zadolžena Marjana Šmon-

Pomembna dogodka v Rožmanovem domu

V nedeljo, 19. avgusta je bilo v Rožmanovem domu praznovanje 29. obletnice njegovega obstoja. Kljub nič kaj obetavnemu vremenu in raznim prireditvam na isti dan se je zbralo dokaj lepo število znancev in prijateljev iz raznih okrajev Velikega Buenos Airesa. Razumljiva in opravičljiva je bila pač odsotnost nekaterih zvestih sodelavcev, saj od utrujenosti zaradi sodelovanja na zaporednih slavnih in akademijah res niso mogli priti v Rožmanov dom.

Začetek je bil ob 11.30 s sv. mašo, ki jo je daroval dušni pastir Tone Bidovec. Ubrano ljudsko petje ob orgeljski spremljavi organistke Metke Malovrh je povzdignilo svečanost mašnega obreda. Po njegovem zaključku je takoj povzel besedo predsednik Rožmanovega doma Peter Čarman. V predstavi celotnega stanja in pomena Doma je povedal med drugim naslednje:

„Ob 29. obletnici tega Doma je prav, da se vsaj bežno ustavimo in razmislimo o nastanku in delovanju naše socialne ustanove, ki je vzdržala vsa ta dolga leta, kljub razvrhanim in skoraj anarhičnim razmeram. Ne bom tu navajal podrobnosti nastanka tega Doma. Vemo pa, da je bil začetek težak, združen z ogromnimi žrtvami in napor. Danes po tolikih letih pa se včasih zazdi, da na vse to pozabljamo in se pre malo zavedamo, kaj pomeni slovenski skupnosti ta naša socialna ustanova...“

V Domu lahko vsakdo najde družbo, v kateri se po mili volji razgovori in stari ljudje se imajo v marsičem pogovoriti... Naj ob tej priliki zopet ponovno poudarim neprecenljivo vrednost samostojnih prostorih sob in kopalnic, s katerimi razpolaga vsak stanovalc Doma. Takšne ugodnosti ne zasledimo niti v domovih višje kategorije z astronomskimi cenami.

Kar precej je v slovenski skupnosti ali izven nje oslabilih in samskih rojakov, ki se nikakor ne morejo odločiti za preselitev v Rožmanov dom. Vedno najdejo kak razlog zavlačevanja, ki se vleče večkrat v nedogled. Navsezadnje je razumljivo. Nemalo žrtev je bilo vloženo v lasten dom, kjer je preživel toliko let. In sedaj zapustiti

Žumer: njej in sodelovkam/cem najlepša hvala in boglonaj.

Vir

vse? Vsaka ločitev, sprememba je za stare ljudi trpka, boleča. A usodno je vsekakor tudi oklevanje. Usodno, ker kadar bo tak rojak v najhujši stiski, obstaja možnost, da bodo prostori Rožmanovega doma prav tedaj popolnoma zasedeni. Usodno, ker bo popolnoma onemoglega in obolelega rojaka v takem stanju mogla sprejeti le še kaka državna bolnišnica. Usodno, ker zaradi popolne izčrpanosti in bolezni, osamljenosti in odmaknjenosti od zunanjega sveta, ne bo nihče sploh vedel za njegov obstoj. Torej ne oklevati! Odločiti se ob pravem času, kajti prav malo sob je še na razpolago. Da ne bo prepozno!

Veselim se torej, da je Rožmanov dom dočkal 29 let, z željo, da bi s podporo vseh socialno čutečih rojakov, še dolgo let prav tako vztrajal pri svojem človekoljubnem poslanstvu.

Po zaključenih besedah predsednika je med živahnim kramljanjem sledilo kosilo. Razgibano domače vzdušje se je proti koncu še bolj razvnelo ob „krofih“ in pri srečolovu. Tokrat je bila sreča naklonjena „Bariločanki“ Marjani Marnovi - trenutno na obisku. Prejela je lepo umetniško podobo - dar slikarke Andrejke Hrovat Dolinarjeve.

Še en pomemben dogodek v Domu. Obiskal nas je slovenski škof Alojz Uran s spremljevalcem mons. Janezom Pucljem. Spremljala pa sta ga tudi prelat Jure Rode in župnik Tone Bidovec. Bilo je 15. septembra v soboto ob 16 uri. Oba gosta je pozdravil v imenu odbora predsednik Čarman, v imenu stanovalcev pa Tone Šušteršič. Slednji je v kratkih obrisih predložil škofu nastanek, razvoj in delovanje Rožmanovega doma. Sledila je sv. maša, ki jo je daroval škof z globoko segajočo pridigo ob petju vseh navzočih. Po maši med prigrizkom pa nam je škof zapel v slovenskem besedilu pesem, posvečeno materi na znano melodijo „La Paloma“. Na prošnjo stanovalcev nas je škof še razveselil s prelepo „En starček je živel“. Pri zadnjem delu pesmi „Oče nebeški glej“ pa smo zaključili še ostali navzoči s škofom vred, nekako v slovo spoštovanima gostoma. Zares, prekratko se nam je zdelo to nadvse prijetno blagodejno vplivajoče srečanje s tako ljubeznivim škofom iz Slovenije.

Odbor Rožmanovega doma

MLADINSKI DAN NA PRISTAVI

Slovenska mladina v Argentini ima veliko duhovnega bogastva. Eden izmed njih je možnost rasti v skupnosti, kjer lahko razvijamo svoje talente in jih v bodočnosti tudi uporabljamo v prid dobrine, ki jo gojimo: naše slovenstvo. Življenje je lažje in lepše, če deliš izkušnje in doživetja z drugimi. Še posebej; če deliš dobro voljo, veselje, prijetno razpoloženje in to v dobri družbi, s prijatelji. Mladinski dnevi so veljavni vzrok za snidenje z njimi. Zato je v nedeljo 26. avgusta pristavska mladina gostila stare in nove znance, ki so se odzvali vabilu, ker so proslavljali svoj XX. mladinski dan.

Letos je značilni ombú kar od daleč gledal in nadzoroval svojo mladino, saj so pridni fantje postavili oder pod novo streho. Tam se je začela zgodba pod geslom „Skupno sodelovanje gradi bodočnost“.

Živimo v burnem vrtincu, ki nas premeta sem ter tja brez oddiha. V tem vrtincu se pojavijo izkušnje, ki nas opominjajo, kdo smo in kaj želimo. To se je tudi „zgodilo“ pristavski mladini. Občina jim je poslala sporočilo, da bo brez odlašanja zaprla dom. Pri-

stavčani seveda tega ne morejo dovoliti. Kako to preprečiti? Sklenili so, da bodo s skupnim delom dokazali, da je Pristava srce vseh Slovencev v okraju in da ni navadni klub.

Dom je kraj, kjer se gojijo molitev, slovenska beseda, pesem, šege, navade pa tudi ples. To so nam pokazali najstarejši, a v srcu vedno mladi, ko so se veselo zavrteli s dolenjskimi plesi. Slovinci že petdeset let živijo v Argentini in zato se današnja mladina tudi zanima za tukajšnjo kulturo. Pet deklet in isto število fantov so se v parih pri-

kazali na odru in se prepustili lepljivi melodiji tanga.

Šport je važen del življenja, posebno če si mlad. Ob njem rasteš duševno in telesno. Na Pristavi imajo na razpolago veliko prostora in radi trenirajo. To so nam dokazali z nogometno tekmo otroci osnovne šole. A Pristava nima samo dobre športnike, kvaliteta se tudi izkaže pri navijačih. Osnovnošolke so živahno podpirale svoje fante.

Glavni namen slovenskega doma je ohranitev starih slovenskih navad v sožitju z današnjim, novim svetom. Če imamo trdne slovenske korenine in smo prepričani, da smo sinovi dveh domovin ter da naša istovetnost potrebuje tako slovensko kot argentinsko kri, bomo dosegli pravo ravnotežje. To je tudi uspešno predstavila mladina. Najprej se je prikazal na zatemnjenem

odru par v gorenjski narodni noši. Nenadoma so pa vstopili izza zavese fantje in dekleta v kavbojках in živo barvnih majicah in se zavrteli ob poiki in valčku. Dokazali so, da je najvažnejše to, kar se nosi v srcu in v duši.

Seveda vsako delo obrodi svoj sad. Prispelo je občinsko pismo s dovoljenjem, da Pristava ostane v slovenskih rokah. V tem prazničnem vzdušju se je zaključil program in vrstile so se zahvale vsem, ki so pomagali pri pripravi mladinskega dne, še posebej pa kuharicam, ki so razveselile lačne želodce z okusnim kosilom.

Praznovanje se je nadaljevalo z namenom, da bi oddaljili vsakokrat bližji pone-deljek!!!

Veronika Godec

Več slik na www.sdo-sfz.com.ar

Svetovni slovenski kongres

BOŽIDAR FINK

PRED DESETIMI LETI

V letošnjem mesecu juniju je preteklo deset let, odkar je bil ustanovljen v Ljubljani Svetovni slovenski kongres. V dneh, v katerih je zasedalo ustanovno zborovanje, je tudi dozorel proces osvoboditve od komunistične samovlade in osamosvajanja Slovenije: razpadla je jugoslovanska država, dokončno je preminul komunistični režim in razglašena je bila slovenska državna samostojnost. S tem je pobuda za Kongres dobila nov smisel, saj so bili že deloma uresničeni njegovi dotedanji programski cilji.

Zamisel o slovenskem kongresu, ki bi naj imel svetovno organizacijsko razsežnost, je bila znana že nekaj let prej. V politični emigraciji smo jo sprejemali z zanimanjem, saj smo videli v njej možnost, da se lahko okoli skupnega jedra zberejo sile, ki bi pospešile padec komunističnega totalitarizma in konec slovenske državne odvisnosti. Ob konkretnih predlogih pa smo morali biti zadržani in smo pomisleke izrekli pred iniciativnim odborom za Kongres na študijskih dnevih Draga leta 1990. Priporočali smo, naj se pomembna zamisel izoblikuje tako, da bo imela jasen smisel in jo bo mogoče najbolje uresničiti. Spričo programskih in organizacijskih nejasnosti smo tudi čutili, da je treba varovati naše emigracijske strukture pred sociološkim razkrojem, politično emigracijo pa pred moralno in funkcionalno demontažo.

Potem se je v Sloveniji izoblikoval pripravljalni odbor, ki je sklical za konec junija 1991 ustanovno zasedanje v Ljubljani. Nanj smo se začeli pripravljati najprej na posvetih predstavnikov organizacij naše skupnosti. Uskladili smo stališča o temeljni zamisli in o vsebini povabila. Pripravljalnemu odboru smo sporočili zahtevo, da nas o vsem obširneje informira, in opozorili, da na zasedanju ne sme biti poveličevanja in simbolov partizanstva, ki je bilo nosilec komunistične revolucije. Oblikovali smo tudi pogoje za narodno spravo in izrazili nezadovoljstvo nad predvidenim prevladujočim položajem konference za Slovenijo, ki naj bi imela pri glasovanjih vnaprej zagotovljeno polovico vseh glasov.

Ker še ni bila ustanovljena konferenca za Argentino, je pripravljalni odbor potrdil za ustanovno zasedanje posebej v ta namen sestavljeno delegacijo petnajstih oseb, ki so bile izbrane tako, da je bila povojna emigracija zastopana po desetih, predvojna pa po petih članih. Vsak del delegacije se je zaradi različnih interesov in stališč sestajal posebej. Preučiti je bilo treba predlog statuta in sporočiti pripombe. Morali smo tudi ugovarjati poslovniku, ki ga je samovoljno določil pripravljalni odbor in je tak obveljal tudi na zasedanju. Zaradi njega je pozneje prihajalo do zapletov, posebno ko se je nanj skliceval delegat, ki je ugovarjal odločanju o zadnjem kongresnem dokumentu.

Naša skupina se je pripravljala na udeležbo v Ljubljani z izdelavo referatov in informacijskega gradiva o razlogih za odpor proti revoluciji ter o predvojnem in povojnem izseljenstvu v Argentini. Pripravila je tudi predlog o izhodiščih za statut o slovenskem izseljenstvu.

Predvsem pa je bilo treba izdelati predloge besedil, ki naj bi bila sprejeta na zasedanju kot kongresni dokumenti. Tako se je zdelo primerno, da Kongres izreče priznanje slovenskim izseljencem, ker se

po njih slovenstvo razrača v svetovne razsežnosti, obenem pa zahteva, da je treba izseljencem dati pravico do soodločujočega vplivanja na razvoj slovenskega javnega življenja. Potem smo predlagali, naj SSK izreče javno priznanje in zahvalo povojni politični emigraciji, ker je ohranjala duhovno vsebino slovenstva in ustvarjala kulturne dobrine, obenem pa zahteva, da se tej emigraciji priznava samolastnost v skupnem prizadevanju za razvoj narodnega življenja. Na ustanovnem zasedanju sta bila oba predloga brez ugovorov sprejeta kot kongresni resoluciji.

Pri tretjem predlogu se je pa zapletlo. Z njim smo namreč hoteli, da SSK prizna upravičenost domobranstva in drugih oblik odpora proti komunistični revoluciji in zavrne krivično obtoževanje. Menili smo, da je Kongres poklican k taki izjavi po lastnem programu, saj je že njegov drugi programski cilj narodna sprava, v kateri naj bi bila vsem vrnjena domovina, poravnane krivice in celostno predramljen zgodovinski spomin. Priglasili smo torej tak predlog resolucije:

V skrbi za pravično pomiritev v splošni slovenski družbi in trdno spravo v narodnem občestvu, upoštevajoč nujnost, da mora biti vsem Slovincem vrnjena domovina z vsemi pravicami in častmi, Svetovni slovenski kongres ceni slovensko domobranstvo in njemu vzporedne formacije med zadnjo vojno za domoljubne sile, ki so se po nagibu vesti in opirajoč se na naravnopravna načela in na določbe mednarodnega vojnega prava upravičeno uprte gibanju, ki se je imenovalo narodno-osvobodilno, kolikor so v njem videle in občutile revolucijo za prevrat temeljnih osebnih in družbenih vrednot. Zato Svetovni slovenski kongres izreka mrtvim in živim pripadnikom teh sil spoštovanje in čast ter sodi za objektivno krivično, kadar se jim pripisuje protinarodna usmerjenost, kolaboracionizem, kvistlinštvo in celo izdajstvo. Ocenjuje njihov nagib in namen za legitimna, vprašanje o prikladnosti njihovih odločitev za sredstva in povezave pa prepušča presoji zgodovine.

Ob prejšnjih dveh predlogih v pripravljalni fazi ni bilo pomislekov, o tem tretjem pa so tekli več ali manj napeti pogovori, pri katerih so bila predlagana črtanja in spremembe. Na zasedanju komisije sta bila torej predloga o izseljenstvu in politični emigraciji sprejeta brez zamude, tako imenovani predlog deklaracije o domobranstvu pa ni mogel biti v pravem času sprejet ne zavrnjen. Plenarno zasedanje se je namreč zaradi napetega vojnega ozračja moralo končati predčasno. Da pa ne bi ostale nerešene zadeve, ki jih je še imela v programu komisija za dokumente, je plenum na predlog komisije sprejel sklep, s katerim je pooblastil komisijo, da zaseda dalje tudi po koncu ustanovnega zasedanja, in to tudi v razširjeni zasedbi, tako da lahko v njej sodelujejo in glasujejo vsi delegati, ne samo tisti, ki so bili za komisijo izbrani že v začetku. Po tem pooblastilu so bili vnaprej priznani kot dokumenti plenuma vsi sklepi komisije, ki bi bili po poslovniku sprejeti s sedemdesetodstotno večino.

Ozračje je bilo takrat skrajno napeto. Delegati so se večinoma razšli in iskali zavetje po Sloveniji ali odhajali čez državne meje. Kljub temu se je komisija sestala v

Lani število rojstev ni upadlo

Vodja oddelka za demografsko statistiko Nelka Vertot je 31. avgusta predstavila naravno in selitveno gibanje slovenskega prebivalstva in poudarila, da je bilo lani v Sloveniji 1.990.094 prebivalcev, torej se je število prebivalstva od popisa leta 1991 povečalo za 1,3 odstotka.

Vertotova je dejala, da se je v zadnjih stotih letih število prebivalcev na današnjem ozemlju Slovenije povečalo za 57 %. V letu 2000 se je število prebivalstva v Sloveniji povečalo le za 0,12 %, povečanje pa je bilo predvsem posledica pozitivnega selitvenega prirasta tujcev. Lani se je v Slovenijo priselilo za petino več oseb kot leta 1999, in sicer 6185 oseb. 85 odstotkov priseljenih prihaja iz območja nekdanje Jugoslavije.

V letu 2000 pa se je za skoraj dve tretjini več kot v letu prej povečalo število slovenskih državljanov, ki so se odselili v tujino, največji negativni selitveni prirast pa je Slovenija imela z državami EU. Lanska vrednost naravnega prirasta, je manj zaskrbljujoča kot zadnja leta, saj je bilo lani zabeleženih 647 živorojenih otrok oz. 3,6 % več kot leto prej oz. prvič po letu 1979 število živorojenih otrok v primerjavi z letom poprej ni upadlo.

Slaba tretjina slovenskih državljanov je lani živela v 16 naseljih z več kot 10.000 prebivalci, ostali pa so živeli v nekaj več kot 5900 manjših naseljih, v tem letu pa se je nadaljevalo upadanje števila prebivalcev vzhodne Slovenije, in lani se je za 0,3 leta na 38,9 let povečala tudi povprečna starost prebivalstva in znaša 39 let, najštevilčnejša starostna skupina pa je 44 let. Povečalo se je tudi pričakovano trajanje življenja ob rojstvu. Deček bo lahko živel 72 let, deklica pa kar sedem let več. Mladega prebivalstva je v Sloveniji malo, saj je več kot 20.000 ljudi

v starostni skupini osem let, več kot 30.000 pa v starostni skupini 20 let.

Povprečna starost ženske ob rojstvu prvorojenca je 26,5 let. Delež otrok, rojenih zunaj zakonske zveze, znaša 37 odstotkov, število zakonskih zvez pa je vse manjše.

Povprečna starost mladoporočencev se je v primerjavi s prejšnjimi leti povečala za več kot štiri leta: povprečna starost ženina je leta 2000 znašala skoraj 30 let, neveste pa nekaj manj kot 27 let.

Zvišuje se povprečna starost umrlih, saj se je ta v zadnjih dvajsetih letih povečala za skoraj štiri leta. Povprečna starost leta 2000 umrlega moškega je 67 let, ženske pa 76 let.

Po STA

Miramar

V ponedeljek, 10. septembra, nas je obiskal ljubljanski pomožni škof Alojzij Uran, ki je odgovoren za izseljence. Spremljala sta ga msgr. Janez Pucelj in prelat dr. Jure Rode, ki nas zadnje čase obiskuje, da nismo tako duhovno zapuščeni.

Predolgo bi bilo, če bi zapisal vse, kar smo ta dan doživeli. Zato lahko samo rečem: Gospod škof, dan, ki smo ga preživeli z vami, bo za vedno ostal v naših srcih. Bog naj vam poplača za ta obisk in srečo, da smo lahko govorili z vami po domače in se zavedali, da naš trud za slovensko skupnost ni zaman. Vi ste nam pokazali in dali zgled, da smo pred Bogom vsi enaki. Hvala vam.

Samo to še pripišem: Vsem, ki ste pomagali, da smo organizirali ves sprejem, čisto na kratko iz srca - lepa hvala.

Trpin

zadostnem številu in zasedala v nočnih urah v podzemlju Cankarjevega doma. Od argentinske delegacije sta se poleg podpisane udeležila seje Ivana Tekavec in dr. Andrej Fink. Prisotni so bili tudi delegati iz Slovenije, Italije, Nemčije in Avstralije. Pogajanja o našem predlogu so bila dolgotrajna in napeta. Ker predlog ni bil že na začetku zavržen, je debata tekla o preoblikovanju besedila. Največ besede je imela Spomenka Hribar, ki je dajala tudi najbolj določne predloge.

Čeprav debata ni bila izčrpana, v sejni prostor pa so prihajala poročila o napadih jugoslovanske vojske, smo v sili pristali z obeh strani na to besedilo, ki je dobilo veljavo kongresnega dokumenta:

V skrbi za pomiritev v slovenski družbi in spravo v narodnem občestvu, upoštevajoč nujnost, da mora biti vsem Slovincem vrnjena domovina z vsemi pravicami in častmi, Svetovni slovenski kongres verjame, da so slovenski domobranci izhajali iz domoljubnih nagibov, kolikor so se po vesti upirali revoluciji, ki je predstavljala prevrat temeljnih, osebnih in družbenih vrednot. Verjame, da sta bila njihov nagib in namen legitimna in je torej oznaka narodnega izdajstva krivična.

Na to besedilo smo pristali, čeprav smo ugovarjali izražanju, da kongres kaj verjame, saj more verjeti samo oseba, ne pa institucija ali množica. Kongres naj bi predlagano deklaracijo sprejel in razglasil kot ugotovitev. Zahtevali smo tudi, naj Kongres bolj določno izjavi, da je bil odpor komunistični revoluciji objektivno upravičen. Kljub temu smo sprejeli kompromisno besedilo, ker priznava, da je bila v Sloveniji revolucija, ki je prinašala prevrat vrednot, in ker sprejema, da sta bila nagib in namen domobrancev legitimna ter ugotavlja, da je zato oznaka izdajstva krivična. Upoštevali

smo, da se priznavajo domobrancem pošteni osebni nagibi, zlasti pa ker se dopušča, da je bil legitimen njihov namen. To pa se mora razumeti tako, da je bilo domobranstvo upravičeno iz objektivnih razlogov. Če bi ne sprejeli niti te formulacije, bi sploh ne bilo kongresnega dokumenta o dogajanjih v vojnem času, to je o komunistični revoluciji in odporu proti njej. Prav to, da pride do veljave naš pogled na bližnjo preteklost, pa je bilo pglaviti nagib za našo udeležbo pri ustanavljanju Svetovnega slovenskega kongresa. Podčrtati je vredno, da je Spomenka Hribar takrat in na poznejši seji glavnega odbora izjavljala, da bo sprejeto verzijo resolucije vedno sama zagovarjala od besede do besede. Ali še vztraja pri tej odločitvi?

O veljavnosti sklepanja in glasovanja je bilo pozneje mnogo razpravljanja. Eden od delegatov iz Slovenije je namreč ugovarjal in to je povzročalo zaplete na sejah glavnega odbora. Ugovor se je opiral na formalne razloge, češ da komisija ni bila pravilno zasedena in torej glasovanje ni moglo biti veljavno. K temu so pozneje dodajali še ugovore, da komisija ni bila pooblaščen in da bi se Kongres o zgodovinskih vprašanjih sploh ne smel izrekat. Vsi ugovori so bili argumentirano zavrženi, sprejeto besedilo pa objavljeno v publikaciji SSK kot veljaven kongresni dokument, vendar s pripombo, da je bil proti veljavnosti vložen priziv enega delegata.

Prizadevanje našega dela delegacije pred desetimi leti je hotelo preusmerjati pogled javnosti na dogodke v vojni in revoluciji ter s tem pripomoči k narodni spravi. To je tudi programski cilj Svetovnega slovenskega kongresa. Vsekakor pa se je treba zavedati, da bo sprava mogoča šele takrat, ko bo uradno obsojena komunistična partija zaradi revolucije in totalitarnega režima ter bodo popravljene krivice na časti in imetju.

Novice iz Slovenije

TABOR SLOVENČKOV PO SVETU

Na Jezerskem se je končal peti tabor slovenskih otrok po svetu. Tabora, ki ga je Svetovni slovenski kongres (SSK) letos organiziral ob Planšarskem jezeru, se je udeležilo 64 otrok, ki sicer živijo v Avstriji, Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem, v Italiji, Nemčiji in ZDA, pridružili pa so se jim tudi vrstniki z Jezerskega. Osrednji namen tabora je druženje mladih in navezovanje prijateljskih stikov, prek njihovega prijateljevanja pa tudi navezovanje stikov med starši. Precej pozornosti je namenjene spoznavanju v slovenskem jeziku in zato so na pomoč priskočile sodelavke iz Centra za slovenski jezik. SSK omenjene tabore vsako leto pripravi v drugem kraju. Iz tabora so poslali pozdrave tudi Slovincem v Argentino.

OLIMPIJSKI GASILCI

Slovenske gasilke in gasilci so na 12. olimpijskih igrah v gasilsko-športnih disciplinah, ki so potekale v finskem mestu Kuopio, dosegli zelo dobre rezultate, saj so postali prvaki v kar treh disciplinah, osvojili pa so tudi dve tretji mesti. Po številu prvih mest v ekipnih nastopih so tako postali najuspešnejši udeleženci iger, uspeh pa so dopolnili tudi mladinci, saj so mladinke gasilskega društva Dobrna zasedle drugo, mladinci Gomilsko pa tretje mesto. Na olimpijskih igrah je nastopilo 2600 gasilcev, iz 27 držav.

PRIZNANJE BANKI

Priznanje za odličnost britanske finančne revije EuroMoney, ki ga podeljujejo od leta 1992, je v Sloveniji že peto leto zapored prejela Nova Ljubljanska banka (NLB), in sicer za najboljšo slovensko banko in za najboljšo posojilodajalko v Sloveniji. Uredništvo je v svoji obrazložitvi izbora za najboljšo slovensko banko poudarilo, da je NLB najbolj učinkovita in ena najbolje ocenjenih bank v regiji. V obrazložitvi so med

drugim tudi zapisali, da je NLB v letu 2000 povečala obseg posojil gospodarskim družbam kar za 34%.

UPORABA JEZIKA ZA GLUHE

Vlada je sprejela predlog zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika in ga s predlogom za uvrstitev na dnevni red jezenske seje poslala državnemu zboru v prvo branje. S sprejetjem tega zakona bo gluhih priznana pravica uporabljati znakovni jezik v vseh postopkih, v katerih bi jim gluhotu pomenila oviro pri zadovoljevanju njihovih potreb. Tolmač bo za gluhe v teh postopkih brezplačen.

NESREČE V GORAH

Gorska reševalna služba (GRS) je letos pomagala več kot sto ponesrečencem. V reševalnih akcijah, ki so skupaj trajale 3500 ur, je sodelovalo več kot 700 reševalcev, v 38 primerih pa so uporabili tudi helikopterje. V gorah je letos življenje izgubilo že 14 gornikov, kar je precej več kot lani, ko so življenje do konca julija v gorah izgubile le štiri osebe. Polovica vseh nesreč se zgodi od junija do oktobra, ko gore obiščejo tudi izletniki, ki tja ne zahajajo pogosto, glavni vzroki nesreč pa so padci, ki so v tesni povezanosti z nepoznavanjem terena ter telesno nepripravljenostjo.

TRISTOKRATNI KRVODAJALCI

Marjan Pečan je kot zvesti krvodajalec že tristoč daroval kri na Zavodu RS za transfuzijo krvi in ob tej priložnosti so mu podelili Zlati znak Rdečega križa Slovenije (RKS). Pečan daruje kri že trideset let, poleg tega pa se bojuje za osebne in socialne pravice. Območno združenje RK Ljubljana je ob tej priložnosti organiziralo kratek kulturni program, kamor so bili povabljeni tudi drugi zvesti krvodajalci: Rafael Poljanšek iz Idrije, ki je kri daroval 432-krat, Marko Kožar iz Velikih Lašč 366-krat ter Jože Lampe iz Ribnice, ki je kri daroval 366-krat.

Slovenija in šport

POSJAVA SREDOZEMSKIH IGER

V Sloveniji so pozitivno ocenili nastop slovenskih športnikov na sredozemskih igrah v Tunisu od 2. do 15. septembra. Nekoliko oslabiljena ekipa je s 133 športniki osvojila dvajset odličij, po pet zlatih in srebrnih medalj ter deset bronatih, Slovenija pa je bila s tem deseta v konkurenci 23 držav.

SLOVENIJA VISOKO V NOGOMETU

Slovenija je na najnovejši lestvici Mednarodne nogometne zveze (FIFA) po uspešno odigranih kvalifikacijskih tekmah z Rusijo in ZR Jugoslavijo napravila velik skok naprej in iz 44. napredovala na 31. mesto. V vodstvu še naprej ostaja Francija pred Brazilijo in Argentino. Zadnji nasprotnik Slovenije v kvalifikacijah za SP 2002, reprezentanca Ferskih otokov, s katero se bodo izbranci selektorja Srečka Katanca pomerili 6. oktobra v Ljubljani, je na 118. mestu.

NEOLIMPIJSKI ŠPORTI

Slovenska ekipa na svetovnih igrah v Akiti na Japonskem, neuradnih igrah neolimpijskih športov, sta bronasti medalji osvojili balinarski dvojici v hitrostnem zbijanju. Zoran Rednak in Gregor Košir sta v boju za tretje mesto s 74:68 premagala hrvaško dvojico, med dekleti pa sta prav tako hrvaško dvojico z 48:37 ugnali Nina Sodec in Petra Pivk. - Lokostrelsko srebro je v posamični konkurenci osvojil Žare Krajnc. - Za slovenski ju-jitsu je osvojilo bronasto

medaljo Peter Bevc v kategoriji športnih borb do 85 kilogramov.

NOV SVETOVNI PRVAK

Slovenec Dejan Sitar je na svetovnem lokostrelskem prvenstvu v Pekingu v tarčnem lokostrelstvu s sestavljenim lokom osvojil naslov svetovnega prvaka. V finalnem dvoboju je v razstreljevanju premagal Šveda Lundina Morgana, saj sta po rednem delu 4-krat po tri puščice oba nastreljala po 118 krogov.

MEDALJI VESLAČEV

Slovenski veslači so na svetovnem prvenstvu na „Jezeru bogov“, kar je eno od imen za luzernsko Rdeče jezero, osvojili kar dve medalji. Iztok Čop je v konkurenci skifistov osvojil srebro, Jani Klemenčič, Milan Janša, Matej Prelog in Rok Kolander pa so se med četverci brez krmarja veselili bronca. Tretja slovenska finalna posadka, Luka Špik in Davor Mizerit v dvojnem dvojcu, je bila v finalu peta. Prvič po Barceloni 1992 pa je Slovenija na enem prvenstvu uspela osvojiti dve medalji hkrati.

MAJCEN - DRUGI

Slovenski plavalec Nace Majcen je osvojil drugo mesto na 26. mednarodnem prvenstvu Hrvaške v daljinskem plavanju. V konkurenci 35 plavalcev in plavalk je v moški konkurenci na 15,3 km dolgi preizkušnji zmagal Francoz Stephane Lecat (3:14:11 ure) pred Majcnom (3:16:12).

Pisali smo pred 50 leti...

BUENOS AIRES

Te dni se je mudil v Buenos Airesu naš rojak, patagonski misijonar Ludvik Pernišek iz Junina de los Andes. Poleg svojih predstojnikov je obiskal tudi svoje sorodnike ter znance, katerih ima veliko predvsem v vojaških vrstah. Oglasil se je tudi v našem uredništvu.

Gospod Pernišek deluje namreč že 25 let kot salezijanski misijonar v provinci Neuquen med sedmimi tam živječimi indijanskimi rodovi. Navzlic tako dolgi dobi življenja med Argentinci in Indijanci pater govori zelo dobro in lepo slovensko in ne meša s kasteljansčino. Zadnji čas ima v svoji župniji, ki je tako velika kot ljubljanska škofija, tudi nekaj naših fantov, s katerimi pride skupaj v Rio Negro ali Bariločah. Letos je dopolnil 61 let in 42 let v salezijanski družbi. Kljub letom je dobro ohranjen in mu želimo še mnogo uspehov na misijonskem polju.

BARILOČE OBISK V CINCO SALTOS

Prijatelj, stari naseljenc Anton Šinigoj me je povabil k sebi na obisk. Čeprav sem že veliko slišal o Rio Negro, sem presečen obstal. Vinske trte, lepo urejeni na-

sadi hmelja, in sadnega drevja so me izmenoma pozdravljali. Za hip se mi je zdelo, da stopam po naši Savinjski dolini.

Čeprav sem poznal Šinigoja in njegovo ženo še od doma kot pridna človeka, sem kar ostrmel, kaj sta napravila v 20 letih. Izmed sadnega drevja me je pozdravila gosposka kmečka hiša, obdana z gospodarskimi poslopji in stavbami, ki služijo delavcem kot udobna stanovanja.

G. Šinigoj ima 140 ha zemlje, od tega je 80 ha zasajenega s sadnim drevjem in 4 ha s hmeljem. Redi okoli 50 prešičev in okoli 1000 kokoši.

Sprejeli so me z vso gostoljubnostjo.

Gospodar mi je pripovedoval, da se je naselil v Rio Negro takoj, ko je pred 30 leti prišel iz Dornberka. Z ženo je delal pri nekem Angležu, hranila sta denar in si kupila košček zemlje, kjer sta nasadila jablane. Nato se je iz leta v leto njegova posest večala. Obiskal sem tudi druge Slovence v tistem kraju.

Nazaj grede sem se ustavil v mestu Cipolleti pri mladem slovenskem agronomu ing. Leskovarju. Dela kot hmeljarski strokovnjak za znano pivovarno Quilmes.

L. Bavdaž

Svobodna Slovenija, št. 39;
27. septembra 1951

Slovenija moja dežela

Protireformacija med meščani

a Ferdinand II., učenec jezuitov, je takoj od nastopa pričel z rekatolizacijo. Ob tem sta mu pomagala predvsem krški (celovski) škof Stobej in novi ljubljanski škof Tomaž Hren (ki izhaja iz bogatejšje ljubljanske meščanske družine).

Jeseni 1598 je Ferdinand ukazal, da mora v vseh mestih prenehati protestantsko bogoslužje in da morajo vsi predikanti oditi. Cesar jim je tudi prepovedal ostati blizu meje, zato so morali oditi globoko v Nemčijo, predvsem na Württembergsko, nekateri pa so odšli na Ogrsko.

Tudi zadnji prestojnik protestantske „slovenske cerkve“ Felicijan Trubar (Primožev sin) je moral oditi.

Plemiški stanovi so poskusili še enkrat obrniti razvoj. Zahtevali so obnovitev protestantskih šol in cerkva, a nadvojvoda je to odklonil in jim zagrozil, da bo prepustil vojsko s Turki cesarju, kar je pomenilo

najemniško vojsko in izgubo položajev domačih plemičev. Stanovi so se vdali.

Leta 1599 je nadvojvoda ukazal, da se morajo meščani vrniti v katoliško vero ali pa zapustiti njegove pokrajine. V ta namen je ustanovil verske komisije in jim dodal močne vojaške oddelke. Na Štajerskem in Koroškem je to delo vodil škof Brenner, na Kranjskem pa škof Hren. V nekaj letih so komisije precej uspešno končale svoje delo. Prevzemale so protestantske (prej katoliške) cerkve, tiste, ki so jih zgradili protestanti, pa podrle. Zasegale so protestantske slovenske knjige in jih tudi sežigale.

Komisije so povsod sklicale meščane in po pridigi kakega jezuita, ki je zbranim predočil katoliške verske resnice, zahtevale prisego odpovedi protestantski veri. Trdovratne meščane so kaznovali z globo, zaporom in končno z izgonom. Povsod so odstavljali protestantske funkcionarje. Končno so objavili še odloke o ureditvi verskega življenja, praznovanja nedelj in podobno, obnovili so verske bratovščine, cehe in dali navodila za vzdrževanja cerkva. Rok za izselitev je bil od treh dni do treh mesecev in so lahko vzeli s seboj premoženje.

Istočasno so komisije tudi delovale po podeželju in obnavljale katoliško vero, kar je bilo precej lahko, ker se med kmeti protestantizem ni prijel.

Do močnejšega odpora proti komisijam skoro ni prišlo. Je pa res, da so se marsikje odpovedali le na videz. Na Ptujju je npr. komisija deset let pozneje odkrila še 190 sumljivih katoličanov, 29 protestantov in 80 zelo mlačnih katoličanov.

Tako je bila verska opredelitev slovenskih dežel v začetku 17. stoletja odločena. Protestanti so ostali samo med plemiči.

Papež potuje

Papež Janez Pavel II. je v okviru svojega 95. apostolskega potovanja prispel na tridnevni obisk v Kazahstan v Aziji, bivšo sovjetsko republiko. Tam je sveti oče prvi dan obiskal spomenik žrtvam totalitarnega komunističnega režima v Astani. Papež se je srečal z cerkvenimi in političnimi predstavniki, med drugim s predsednikom Nazarbajevom.

V naslednji postaji v Armeniji bo papež Janez Pavel II. obiskal mesto Etchimiadzin, kjer je apostolski sedež, in prestolnico Erevan. Janez Pavel II. se bo srečal s patriarhom armenske cerkve Karekinom II. ter z armenskim predsednikom Kočarjanom. V prestolnici bo daroval mašo, prisostvoval pa bo tudi ekumenskemu praznovanju.

V Armeniji 94 odstotkov prebivalcev, ki jih je sicer tri milijone in pol, pripada armenski apostolski cerkvi, v državi pa živijo še pravoslavni verniki, katoličani, protestanti in muslimani.

Osebne novice

Rojstvo: V družini Marka Čeča in Lučke roj. Servin se je 21. septembra rodila hčerka **Mora Inés.**

Čestitamo!

Mali oglasi

PSIHOLOGI

Veronika Fajfar, psihološka svetovalka (counselor). Svetovanje in pomoč v trenutkih odločitev, tesnobi, krizah, zmedi, nevolji in konfliktih. Ordinalcija v španščini in slovenščini. - Tel. 4865-9342; 15-4493-0369. e-mail: veronikaf@elsitio.net

TURIZEM

Bungali v Bariloche. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vsa opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814.

E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F. Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel/Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 števk - \$ 12.-

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

25. septembra 2001

1 dolar	240,00 SIT tolarjev
1 marka	112,26 SIT tolarjev
100 lir	11,34 SIT tolarjev

GLEDAJO, A LE NEKATERI VIDIJO.

Zato predvidevajo. Varčujejo. Prihranke donosno vlagajo v Slogi, svoje nakupe pa opravljajo s Mastercard-Carta Sloga. Z njo in karto Sloga so deležni mnogih ugodnosti in udeležbe velikega žrebanja za tri nagrade:

- 1) 2000 dolarjev
- 2) 1000 dolarjev
- 3) 500 dolarjev

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

Slovenska kulturna akcija

vabi na zborovski koncert, ki ga bo predvajal zbor

„Niños y jóvenes cantores de Bariloche“ in „Camerata Nativitatis“ katera vodi prof. Andrej Jan

v soboto, 29. septembra 2001, ob 20.30 uri v cerkvi Marije Pomagaj,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
Nastopa 41 pevcev in 16 instrumentalistov.

Vstopnina \$ 5.-

Sedeži niso oštevilčeni.

Slovenska kulturna akcija

vabi na predavanje, ki ga bo imel

mons. dr. Mirko Gogala

o papeževi poslanici

„Dialog med kulturami -

za civilizacijo ljubezni in miru“

v soboto, 6. oktobra 2001, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

OTROŠKA POČITNIŠKA KOLONIJA

Zedinjena Slovenija sporoča, da bo tudi letos organizirala **šolsko kolonijo v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča** v kordobskih hribovih. Vabimo starše, naj že sedaj predvidevajo, da bi vpisali svoje otroke v to lepo delovanje.

Kolonijo bo letos vodil prof. Karel Groznik s sodelavci.

Prijave bomo sprejemali v društveni pisarni.

Podrobnejše informacije pozneje.

Po svetu

NAJPREJ RUSIJA, NATO UKRAJINA

Predsednika Ukrajine in Kitajske sta v Kijevu poudarila podporo sporazumu o protibalističnih izstrelkih (ABM) iz leta 1972, ki se mu želi Washington odpovedati, da bi lahko razvil sistem protiraketnega ščita. Kot sta voditelja zapisala v skupni izjavi, Ukrajina in Kitajska menita, da sta „od sporazuma ABM odvisni globalna strateška stabilnost in mednarodna varnost ter da sporazum predstavlja podlago mednarodnih sporazumov o zmanjšanju in omejevanju strateškega orožja“.

NI ZDRAVO MEŠATI

V moskovskih ribnikih in rekah se je utopilo 18 ljudi, ki so se želeli ohladiti zaradi vročinskega vala, ki je zajel rusko prestolnico. Od začetka kopalne sezone 1. junija se je v Moskvi utopilo 211 ljudi, od tega 160 v juniju. Zdravniški viri so pojasnili, da je bila večina žrtev vinjenih.

IZ SEV. KOREJE V RUSIJO Z VLAKOM

V Moskvi sta se srečala ruski predsednik Vladimir Putin in severnokorejski voditelj Kim Jong Il, ki sta ob tem v skupni deklaraciji zapisala, da je severnokorejski raketni načrt miroljubnega značaja in ne

ogroža držav, ki spoštujejo suverenost Severne Koreje. Dodala sta, da je protiraketni sporazum ABM iz leta 1972, ki ga ZDA želijo opustiti, temeljni kamen za strateško ravnovesje in zmanjševanje oborožitve v svetu. Severna Koreja je potrdila, da bo do leta 2003 spoštovala moratorij na poskuse z balističnimi raketami. Raketni program Severne Koreje sicer v Washingtonu jemljejo kot grožnjo in ga navajajo kot poglavitni razlog za izgradnjo ameriškega protiraketnega ščita, čemur pa Moskva nasprotuje. Ker se Kim Jong Il boji letal, se je iz Pyongyanga v Moskovo peljal 9.500 kilometrov v blindiranem vlaku.

BODO USPELI?

Akcija za dvig pred slabim letom potopljene ruske jedrske podmornice Kursk je obrodila prve sadove. Tričlanska skupina posebno izurjenih potapljačev je končala prvi potop do razbitine ponesrečenega Kurska. Dva ruska in en britanski potapljač so se v posebni kapsuli spustili do globine sto metrov. Oba ruska potapljača sta nato kapsulo zapustila in na zunanji lupini potopljene podmornice označila točke, kamor naj bi kasneje pritrtili jeklene vrvi za dvig Kurska na površino.

OB 40-LETNICI BERLINSKEGA ZIDA

V Nemčiji so se spomnili 40. obletnice izgradnje Berlinskega zidu. Slovesnosti so zaznamovali tudi incidenti, ko je ena od žrtev nekdanjega komunističnega režima na ostanke zidu vrgla venec, ki so ga predtem v spomin žrtvam pred spomenik ob zidu položili člani Stranke demokratičnega socializma (PDS). Člane PDS, naslednice komunistične stranke v Vzhodni Nemški, so med polaganjem cvetja pred spomenik izživžgali.

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO
	Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153	

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Presidente: **Antonio Mizerit**

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

C1407GSR BUENOS AIRES

ARGENTINA

Telefax: (54-11) 4636-0841/2421

4674-5125

e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**

e-mail: **debeljak@pinos.com**

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Za Društvo Zedinjena Slovenija:

Tone Mizerit

V tej številki so sodelovali še:

Gregor Batagelj, Veronika Godec,

Daniilo Žolgar, Vinko Rode, Trpin,

Božidar Fink, Tone Šušteršič,

Marko Vombergar, STA

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke:

v Argentini na ime „Eslovenia Libre“
v inozemstvu na ime „Antonio Mizerit“

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires

Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1958

E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Obvestila

PETEK, 28. septembra:

Zasedanje Argentinske konference Svetovnega slovenskega kongresa, ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 29. septembra

Redni pouk Srednješolskega tečaja RMB ob 15. uri v Slovenski hiši.

Koncert zbora „Coro de Niños y Jóvenes cantores de Bariloche“ in „Camerata Nativitatis“, ob 20.30 v veliki dvorani Slovenske hiše.

NEDELJA, 30. septembra:

39. mladinski dan v Carapachayu Društvo upokoencev vabi na celodnevni izlet na Našo domačijo. Prijavite se.

SREDA, 3. oktobra:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena. Razgovor z dipl. časnikarjem Tonetom Mizeritom o vprašanih v tukajšnji slovenski skupnosti in splošno v Argentini.

SOBOTA, 6. oktobra:

Redni pouk Srednješolskega tečaja RMB ob 15. uri v Slovenski hiši.

Kulturni večer SKA, v Slovenski hiši ob 20. uri. Predaval bo **dr. Mirko Gogala** o papeževi poslanici Dialog med kulturami - za civilizacijo ljubezni in miru.

Za smeh

Na Bledu je veliko turistov. Ti okoli treh pohite v svoje hotele. „Mudi se nam na čaj ob petih. Ob treh sedeš, ob štirih pride natak in ob petih dobiš čaj.“

„Posodi mi tisočaka“ „Ne boš mi ga vrnil!“ „Kako to veš?“ „Ker ti ga ne bom posodil.“